

Bezpieczeństwo pacjenta w farmakoterapii bólu

The patient's safety in pain pharmacotherapy

Jarosław Woron^{a,b,c}, Iwona Filipczak-Bryniarska^{c,d}, Magdalena Dorazil-Dudzik^{d,e}, Jerzy Wordliczek^d

^aZakład Farmakologii Klinicznej, Katedra Farmakologii, Collegium Medicum, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, ^bUniwersytecki Ośrodek Monitorowania i Badania Niepożądanych Działań Leków, Kraków,

^cKlinika Leczenia Bólu, Opieki Paliatywnej i Farmakologii Klinicznej, Szpital Uniwersytecki, Kraków,

^dKlinika Leczenia Bólu i Opieki Paliatywnej, Katedra Chorób Wewnętrznych i Gerontologii, Collegium Medicum, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, ^eZakład Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Szpital Uniwersytecki, Kraków

otrzymano / received: 30.06.2009; otrzymano po recenzji / revised: 10.07.2009; zaakceptowano / accepted: 20.07.2009

Abstract: Analgesics are the most frequently prescribed drugs. Most of them are widely available and purchased without prescription. They are used very often in various chronic diseases. Increased incidence of adverse effects after these drugs is connected with the lack of good information for patients about the risk of taking analgesics for a long time, polypharmacy and wide media advertising. The fact the various drugs often induce similar adverse reactions e.g. gastrotoxicity, nephrotoxicity, hepatotoxicity, unwanted skin reaction, and adverse reactions from gastrointestinal tract and central nervous system.

Key words: Analgesics; Pain pharmacotherapy; Patients safety

Streszczenie: Leki przeciwbólowe są jednymi z najczęściej używanych leków w praktyce klinicznej. Wiele z nich jest dostępnych bez recepty. Leki przeciwbólowe mogą być przyczyną występowania w praktyce klinicznej działań niepożądanych, których ryzyko wystąpienia zwiększa się w niektórych grupach pacjentów oraz podczas stosowania polifarmakoterapii. Wiele grup leków przeciwbólowych może indukować objawy niepożądane pod postacią gastrotoksyczności, neurotoksyczności, hepatotoksyczności oraz innych objawów ze strony przewodu pokarmowego oraz ośrodkowego układu nerwowego.

Słowa kluczowe: Leki przeciwbólowe; Farmakoterapia bólu; Bezpieczeństwo pacjenta